

PIRKANMAA

PIRKANMAAN MAAKUNTAKAAVA 2040

PIRKANMAAN MAAKUNTAKAAVAN 2040 TYÖNEUVOTTELU

MUISTIO

Aika: Keskiviikko 21.10.2015 kello 12.00–16.15
Paikka: Pirkanmaan liitto, kokoushuone Pallograniitti, Nalkalankatu 12, Tampere

Läsnä:	Tapani Rantio	2. logistiikkarykmentin esikunta
	Markus Erkkilä	Etelä-Pohjanmaan liitto
	Hannu Salomaa	Finavia Oyj
	Mika Penttilä	Fingrid Oyj
	Heimo Toiviainen	Hämeen liitto
	Olli Ristaniemi	Keski-Suomen liitto
	Erika Helin	Liikennevirasto
	Mervi Karhula	Liikenne- ja viestintäministeriö
	Satu Kalpio	Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut
	Kaija Kiiveri-Hakkarainen	Museovirasto
	Harri Vitikka	Pirkanmaan ELY-keskus, Liikenne ja infrastruktuuri -yksikkö
	Leena Strandén	Pirkanmaan ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat -yksikkö
	Vadim Adel	Pirkanmaan maakuntamuseo
	Anna Lyyra-Seppälä	Pirkanmaan maakuntamuseo
	Eero Ruotsila	Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta
	Antti Koskela	Satakunnan lennosto
	Asko Ruohomäki	Satakunnan lennosto
	Anne Nummela	Satakuntaliitto
	Susanna Roslöf	Satakuntaliitto
	Ari Lähteenmäki	Suomen metsäkeskus
	Petteri Katajisto	Ympäristöministeriö
	Agneta Nylund	Ympäristöministeriö
	Aino Pietarinen	Ympäristöministeriö
	Satu Appelqvist	Pirkanmaan liitto
	Hanna Djupsjöbacka	Pirkanmaan liitto
	Esa Halme	Pirkanmaan liitto
	Karoliina Laakkonen-Pöntys	Pirkanmaan liitto
	Lasse Majuri	Pirkanmaan liitto
	Anne Mäkynen	Pirkanmaan liitto
	Annu Piesanen	Pirkanmaan liitto
	Ruut Rissanen	Pirkanmaan liitto
	Ilpo Tammi	Pirkanmaan liitto

Jakelu: Läsänä olleet
Liikenne- ja viestintäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Puolustusministeriö
Valtiovarainministeriö
Sisäasiainministeriö
Pirkanmaan ELY-keskus, Elinkeinojen, työvoiman, osaamisen ja kulttuurin vastuualue
Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Pohjanmaan liitto
Varsinais-Suomen liitto

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Maakuntajohtaja Esa Halme avasi kokouksen. Läsnäolijat esittäytyivät. Kyseessä on Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 (Pirkanmaan 2. maakuntakaava) koskeva viranomaisten työneuvottelu. Puheenjohtajana toimi Esa Halme ja sihteerinä Annu Piesanen.

2. Pirkanmaan maakuntakaavan suunnittelutilanne

Maakuntakaavoitusjohtaja Karoliina Laakkonen-Pöntys kertoi Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 laadinnan etenemisestä. Vastineet kaavaluonnoksesta saatuihin lausuntoihin annetaan vuoden 2015 loppuun mennessä. Kaavaehdotus tulee nähtäville alkuvuonna 2016, ja tavoitteena on kaavan hyväksyminen valtuustossa vuoden 2016 aikana.

Kaavaprosessissa erityinen painotus on ollut vuorovaikutuksessa eri sidosryhmien kanssa. Maakuntakaavaa on ohjannut monialainen ohjausryhmä, ja eri selvityksillä on ollut niiden laatimista tukevat hanke- tai työryhmät.

Luonnosta varten ohjelmoidut selvitykset ovat valmistuneet. Luonnoksesta saadun palautteen perusteella tullaan laatimaan vielä joitakin täydentäviä selvityksiä. Taustaselvityksissä on laadittu erityisesti aluerakenteesta, liikennehankkeista ja kulttuuriympäristöistä. Kaavaratkaisu perustuu väestösuunnitteeseen, jonka mukaan maakuntaan odotetaan 120 000 asukkaan väestönkasvua vuoteen 2040 mennessä. Maankäyttövaihtoehtotarkastelun pohjalta maakuntavaltuusto on linjannut perusratkaisun, joka pohjautuu Aurinko 2 -maankäyttövaihtoehtoon. Se on ydinkaupunkiseutua ja eteläistä kasvusuuntaa painottava keskittävä malli. Kaavaehdotuksen vaikutusten arviointityö on käynnistetty ja valmistuu ehdotuksen nähtäville tulon mennessä.

3. Yhteenveto saadusta palautteesta

Maakuntakaavaluonnoksesta saatiin 266 mielipidettä ja 64 lausuntoa. Mielipiteet koskivat monipuolisesti eri kaavamerkintöjä. Eniten mielipiteitä kohdistui ampuma- ja moottoriratoihin, tuulivoimaan, junaratoihin sekä virkistys- ja retkeilyalueisiin.

4. Viranomaisten viestit ja Pirkanmaan liiton vastineet

Läsnä olleet viranomaiset käyttivät puheenvuorot näkemyksestään valmisteilla olevasta maakuntakaavasta.

Ympäristöministeriö:

Vuorovaikutus on ollut laajaa ja monipuolista. Natura-arvioinnin (LSL 65 §) aikatauluun liittyen tulee huomioida, että arviointimenettelyn tulee olla valmiina myös ELY-keskuksen lausunnon osalta ennen kuin kaava voidaan hyväksyä. Arvioinnin ja ELY-keskuksen lausunnon on hyvä olla käytettävissä jo viranomaisneuvottelussa, jotta voidaan ottaa kantaa kaavaehdotuksen LSL:n mukaisuuteen.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutosesityksen mukaan maakuntakaavan vahvistamismenettelystä tullaan luopumaan, mikä lain toteutuessa tulee koskemaan myös tätä maakuntakaavaa. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2016. Ympäristöministeriö on lähettänyt 20.10.2015 tiedotteen muutoksen vaikutuksesta maakuntakaavaprosessiin. Mikäli vahvistamismenettelystä luovutaan, viranomaisneuvottelu siirtyy pidettäväksi ennen ehdotuksen nähtävillä oloa ja ennen kaavaehdotuksen nähtäville tuloa kaavasta pyydetään lausunnot. Ne pyydetään ympäristöministeriön ohella myös muilta ministeriöiltä, joiden alaa kaava koskee. Tarkoituksena ei ole tuottaa prosessiin uutta lausuntokierrosta. Ohjeet tulee ottaa huomioon, jottei Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 laadittaessa synny prosessuaalista virhettä, ja siten valitusperustetta.

Pirkanmaan ELY-keskus:

On hienoa, että Pirkanmaalla laaditaan uusi kokonaismaakuntakaava, josta tulee myös tärkeä aluekehittämisen työkalu. Kaavaa varten laadittu laaja ja monipuolinen aineistopaketti on hyödynnettävissä myös kuntien suunnittelussa. Helsinki–Hämeenlinna–Tampere-vyöhyke on strategisesti oikea kasvusuunta. Taloudellinen haaste on, miten kasvualueilla tarvittavan infran kehittäminen turvataan. Maakuntakaavalla luodaan mahdollisuudet yhdyskuntarakenteen joustavalle kehittämiselle työpaikkoja ja asumista lomittamalla. On hyvä jatkotyössä vielä miettiä keinoja, joilla voidaan tukea yhdyskuntarakenteen kasvun kääntämistä sisäänpäin, mikä on haasteena erityisesti kaupunkiseudulla. Kaupunkiseudun kasvuun liittyvät myös vesihuollon kehittämistarpeet: maakunnan vähäisten pohjavesivarojen turvaaminen on tärkeää. Elinympäristön laadullisiin kysymyksiin halutaan lisäksi kiinnittää huomiota: palvelujen tukeminen keskustoissa, riittävät taajamien virkistysaluevaraukset ja kulttuuri- ja luonnonympäristöjen hyödyntäminen matkailun voimavarana.

Liikenteen näkökulmasta kaava mahdollistaa maantieverkon kehittämisen riittäväillä merkinnöillä. ELY:n näkemyksen mukaan merkintöjä olisi voinut karsiakin. Nykyisessä liikennepolitiikassa vallitsevana suuntana on nykyisin olemassa olevien yhteyksien kehittäminen. Kaavassa osoitettava etelän kasvusuunta tulee jatkossa huomioitavaksi myös ELY:n toiminnassa. Positiivista on TALLI-mallin saaminen käyttöön maankäytön ja liikenteen yhteissuunnittelun välineeksi. Liityntäpysäköintiselvitys on hyvä, ja se tulee huomioitavaksi jatkossa toteutettavien hankkeiden yhteydessä.

Pirkanmaan liitto:

Sujuva arki on tuotu kartalle esimerkiksi matkaketjuajattelussa. Ajattelua muuttamalla voidaan mahdollistaa laajempi tarjonta. Kaavatyössä on tehty työtä pohjavesialueiden eteen selvittämällä 3. luokan pohjavesialueet. Pohjavesien turvaamiseksi yksi tuulivoimaloiden alue poistetaan kaavasta Juupajoelta. Täydennysrakentaminen on huomioitu esimerkiksi jättämällä esittämättä voimassa olevan kaavan mukaisia laajentavia taajamavarauksia. Kuitenkin myös uusi rakentaminen on tarpeellista. Merkittävästi parannettavien teiden osalta valtion ja kaavan terminologia eroavat sisällöllisesti.

Liikenne- ja viestintäministeriö:

Olemassa olevalla liikenneverkolla pitäisi pystyä pärjäämään mahdollisimman pitkään. On tärkeää tehdä kokonaismaakuntakaavaa yhdessä – ministeriön kannalta on parempi olla valmisteluvaiheessa mukana kuin laatia lausunto valmiista työstä. Toisaalta osallisen rooli on ministeriölle uusi ja voi kaivata selkeämpiä toimintatapoja. Yhtenäisten kannanottojen valmistelu valtionhallinnon puolella olisi tärkeää. Läntisten hankkeiden osalta ministeriö ei tunnista sen tarvetta, mutta suunnittelua tehdään pitkän aikavälin varautumisena. Kokonaisvaikutusten arvioinnissa liikenteellisten vaikutusten arviointi on tärkeää.

Finavia Oyj:

On hienoa saada olla maakuntakaavaprosessissa mukana. Finavia on osallistunut lentokenttäalueen ja lentoliikenteen suunnitteluun. Kaavan myötä lentoliikenteen tulevaisuuden suunnitelmat ovat toteutettavissa. Nykyisillä väylillä liikennöinti kentälle sujuu hyvin, mutta läntisten hankkeiden suunnittelussa tulee pitkällä aikavälillä varautua radan kulkuun kentän kautta.

Pirkanmaan liitto:

Maakunnan kasvu on voimakasta, ja siksi uudet väylävaraukset tulee tehdä nyt, kun se on vielä mahdollista. Yhdyskuntarakenne Pirkanmaan kasvualueella on varsin valmista, ja siksi uudisrakentaminen on haasteellista. Maakuntakaavassa osoitetut suuret väylähankkeet ovat kalliita, mutta niiden osuus on kuitenkin vähäinen verrattuna kaikkiin maakunnassa tehtäviin investointeihin kaavan ajanjaksolla.

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta ja 2. logistiikkarykmentin esikunta:

Puolustusvoimilla on joitain tarkennustoiveita kaavaan liittyen tuulivoima-alueisiin ja Parkanon varastoalueeseen. Määräyksiin esitetään puolustusvoimien huomioimista lausunnonantajana. Pori–Parkano–Haapamäki -ratalinjan avaaminen uudelleen käyttöön on kannatettavaa. Keskeltä puolustusvoimien aluetta menevä läntisen radan linjaus voidaan tietyin ehdoin hyväksyä. Asiasta tehdään selvitys Pirkanmaan liiton kanssa.

Satakunnan lennosto:

Lennoston toiminnan muutosten myötä jatkuva hävittäjälentotoiminta on Tampere-Pirkkalan kentältä loppunut. Läntisen radan toteuttamiseen suhtaudutaan positiivisesti, kunhan puolustusvoimien toiminta voidaan turvata. Mitä lännemmäksi ja etelämmäksi rata toteutetaan, sitä todennäköisempää on, että aiheutuu puolustusvoimien toiminnan siirtotarpeita. Oletuksena on että radan toteuttaja maksaa aiheutuvat kustannukset. Lennosto on mielellään jatkosuunnitteluprosessissa mukana.

Pirkanmaan liitto:

Läntisen ratayhteyden suunnittelussa on todettu, että pitkä tunneliratkaisu on epärealistinen erittäin korkeiden rakennuskustannustensa vuoksi. Pintaratkaisuiden välillä kuntien näkemykset ovat ristiriitaiset ja linjauksen varrella on myös useita arvokohteita, kuten Pitkäniemen rakennettu kulttuuriympäristö ja pohjavesialueita.

Liikenteen ja logistiikan hankeryhmä on alustavasti suositellut, että pohjoisessa rata linjataan valtatie 3 käytävässä Elovainion läpi kunnan toiveen mukaisesti. Rajasalmen sillan kohdalla on tutkittu kahta uutta linjausratkaisua, joiden avulla voitaisiin välttää keskeisille arvokohteille (Pitkäniemen RKY, Mustalammin vedenottamo, kynäjalavametsikkö) koituvia haittoja. Selvitystä tältä osin jatketaan. Myös vaikutuksia Myllypuron Natura-alueelle selvitetään kaavan Natura-arvioinnin tarveharkinnan yhteydessä. Etelässä tavoitteena on muokata läntistä peruslinjausta siten, että se on puolustusvoimien kannalta hyväksyttävissä. Yhdysradalta valittavaksi suositellaan tunneliratkaisu.

Liikennevirasto:

Paljon asioita on saatu ratkottua läntisten hankkeiden suunnittelussa kuluneiden kahden ja puolen vuoden aikana. Jäljellä ratkaistavana on enää kaksi kohtaa, Rajasalmen sillan pohjoispuoli sekä Puolustusvoimien alue, joiden vaihtoehtoja edelleen tarkastellaan.

Ympäristöministeriö:

Kaavateknisinä kysymyksinä pohjavesi ja vedenottamot ovat nousseet tämän vuoden aikana esille. On mietitty yhteistyössä, miten asia saataisiin ratkaistua maakuntakaavalle riittävällä tavalla ja räätälöity kompromissiratkaisua kaavaratkaisuksi. Vaatii vielä yhteistä loppuviimeistelyä ennen kuin ehdotus menee nähtäville. On toivottavaa, ettei vaihtoehtoisia linjauksia enää esitetä.

Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut:

Maakuntakaava 2040 on perusteellisesti ja huolellisesti ja yhteensovittamisessa on onnistuttu. Lausunnoissaan Metsähallitus on esittänyt uusien valtion soidensuojelukohteiden ja vanhojen ja uusien METSO-kohteiden osoittamista kaavassa. Natura-tarveharkinnan laatiminen on tärkeää. Kaavassa osoitettujen innovatiivisten luonnon monimuotoisuuden ydinalueiden ja ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävien maa- ja metsätalousalueiden merkityksestä toivotaan lisää tietoa. Kaava mahdollistaa hyvin tuulivoimatuotantoa. Metsähallitus on saanut olla mukana kaavaprosessissa.

Suomen metsäkeskus:

Metsäkeskus toimii maa- ja metsätalouselinkeinon tukemiseksi. Näkemys on, että hakkuut ja luonnon monimuotoisuus tulevat turvatuksi metsälain ja metsien sertifiointin myötä, eikä elinkeinoja haittaavia kaavamerkintöjä tule osoittaa. Metsänkäyttöilmoitukset turvaavat kestävänsä metsätalouden.

Metsäkeskus antaa kiitosta ansiokkaasta maankuntakaavoitustyöstä, jonka yhteydessä sidosryhmätyö on ollut laadukasta ja kattavaa. Selvityksistä, kuten puuterminaaliselvityksestä, on paljon hyötyä. Yksityisten maanomistajien oikeudet tulee turvata. Rakentamisrajoitus yleismääräyksestä on poistettava, ja määräykseen on lisättävä että rakentaminen on sallittua. Luonnonsuojelualueiden määräystä on täsmennettävä. Luontomatkojen kehittämisaalue ei saa rajoittaa metsätaloutta. Luonnon monimuotoisuuden ydinalueiden ja ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävien maa- ja metsätalosalueiden käyttö ei ehkä ole perusteltua. Kaavan virkistysalueet eivät saa rajoittaa metsänomistajia eikä niitä tule osoittaa yksityismaille. Tässä yhteydessä Suomen Metsäkeskus muuttaa viheryhteystarpeita koskevaa lausuntoaan, joka muutettuna kuuluu: Viheryhteystarvemerkinntä tulee käyttää harkiten, ettei se rajoita maa- ja metsätaloutta. Kylät on osoitettava kaavaan kattavammin.

Pirkanmaan liitto:

Luonnon monimuotoisuuden ydinalueiden ja ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävien maa- ja metsätalosalueiden osoittaminen perustuu mittavaan paikkatietoanalyysiin maakunnan ekologisesta verkostosta. Morfologisen ja laadullisen analyysin pohjalta tunnistettiin laajat yhtenäiset luonnonalueet, jotka kaavakartalla on esitetty näillä kahdella merkinnällä. Metsätalouden harjoittaminen ja hajarakentaminen näillä alueilla on mahdollista. Kaikkien suojelualueiden osoittaminen samalla S-merkinnällä perustuu tavoitteeseen yksinkertaistaa ja yleispiirteistää maankuntakaavan esittämistapaa. Virkistysalueiden osoittaminen perustuu tavoitteeseen edistää laadukkaan ja kestävänsä taajamarakenteen muodostumista ja ne toteutetaan vastaavalla tavalla kuin taajamatoimintojen alueet hankkimalla ne kunnan omistukseen. Siihen saakka ne ovat normaalin metsätalouden piirissä. Ehdollinen rakentamisrajoitus virkistysalueilla ja teknisen huollon merkinnöissä perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin, minkä lisäksi sitä on käytetty tuulivoima-alueilla ja maa- ja kalliokiviainesten ottoalueilla. Maa- ja metsätalousministeriö oli lausunut tulvariskien huomioimisesta maakuntakaavan laadinnassa – mikä on ympäristöministeriön kanta tähän?

Ympäristöministeriö:

Koko maakuntakaavan aluetta koskevaa tulvariskimääräystä tulee harkita.

Fingrid Oyj:

Yhteistyö on ollut hyvää kaavaprosessin ajan – jatketaan samaan tapaan. Fingridin tarpeet on huomioitu kaavassa, eikä yrityksellä ole siitä lausuttavaa lukuun ottamatta pientä stilisointia.

Museovirasto:

Kulttuuriympäristöjä ovat kaikki ympäristöt, joten kulttuuriympäristöjen huomiointi koskee kaikkia maakuntakaavamerkintöjä. Tuulivoima-alueista osa tulee poistaa. Läntinen ratayhteys tarkoittaa suurta muutosta, johon ymmärrettävästi tulee ajoissa varautua. Pitkäniemen valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö on sen kriittisin kohta. Uusien satamien suunnittelumääräyksessä tulee huomioida vedenalaiset muinaisjäännökset. Museovirasto kiittää liittoa antaumuksella tehdyistä kulttuuriympäristöselvityksistä. Valtakunnallisesti arvokkaat maisemat ja rakennetut ympäristöt tulee kaavakartalla osoittaa omilla merkinnöillään niiden valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa määritetyn aseman vuoksi. Modernin rakennuskannan esittämiseen kaavassa löytynee vielä ratkaisu. Muinaisjäännosten esittämistapaa tulee vielä kehittää. Vaikutusten arviointi on erittäin oleellinen osa kaavaprosessia, ja siltä odotetaan laatua. Kaavaselostuksen liiteaineistojen tulee olla luettavia ja tarkkuudeltaan riittäviä.

Pirkanmaan maakuntamuseo:

Kaavassa on huolehdittu, että kulttuuriympäristöjen käyttötarkoitus soveltuu luontevasti niiden historiaan. Historiallisten ympäristöjen käytön jatkuminen on kannatettavaa. Kulttuuriympäristöjä koskeva vaikutusten arviointi tulee tehdä huolellisesti, erityisesti myös vaikeiden kohteiden osalta. Rajaukset keskusta-alueilla ovat monimutkaisia. Maakuntakaavaa varten on laadittu hyvät selvitysaineistot – kuitenkin esitään tehtäväksi vielä kaavan luotettavuuden ja käytettävyyden kehittämiseksi modernin rakennusperinnön inventointia, sillä moderni kerrostuma useissa Pirkanmaan taajamissa merkittävä. Museo on valmis tekemään yhteistyötä maakuntakaavatasoisen selvityksen tuottamiseksi. Kaavamerkintöjä tulee vielä kehittää erottelemalla kulttuuriympäristöt valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaisiin. Määräyksissä tulee huolehtia arvojen turvaamisesta.

Arkeologian osalta on arvokasta, että Pirkanmaan liitto on täydentämässä selvityksiä ehdotusvaiheeseen. Muinaisjäännösten esittämistapaa kaavakartassa tulee kehittää: kaavaan merkitsemisen kokorajana voidaan pitää samaa kahden hehtaarin laajuutta vastaavasti kuin suojelualueissa. Kohderyppäät tulee esittää osa-alueajauksella. Kohteet tulee numeroida. Liitekartalla tulee olla juridinen asema. Muinaisjäännösten suojelussa maakuntakaavalla on tärkeä informatiivinen merkitys, sillä kohteet sijaitsevat usein alueilla, joille ei tehdä muuta kaavaa. Maakuntakaavalla voidaan velvoittaa selvitysvelvollisuudesta niissäkin hankkeissa, joita ohjataan muiden kuin maankäyttö- ja rakennuslain kautta, kuten turvetuotanto ja kiviainesotto. Myös negatiivisia vaikutuksia tulisi arvioida. Muinaismuistolain 13 § mukainen viranomaisneuvottelu tulian järjestämään liittyen väylähankkeiden suunnitteluun.

Ympäristöministeriö:

Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti ei ole tarpeen eikä toivottavaa lisätä kaavamääräykseen lausuntopyyntövelvoitetta viranomaisilta.

Pirkanmaan liitto:

Määräyksiin ei täydennetä myöskään lainsäädännön pohjalta jo muutoinkin edellytetyä selvitysvelvollisuutta. Arvokkaiden rakennettujen kulttuuriympäristöjen merkintätapaa harkitaan vielä. Rakennettujen ympäristöjen selvitys on ollut suuri työ ja olisi tärkeää täydentää sitä myös modernin osalta, mutta resurssit ja aika eivät riittäne sen saamiseksi tähän kaavaan. Tietyille tuulivoimama-alueille tehdään maisemavaikutusten vaihtumisanalyysit.

Etelä-Pohjanmaan liitto:

Pirkanmaan maakuntakaava on vaikuttava kokonaisuus ja tulee olemaan esimerkkinä monelle muulle maakunnalle. Etelä-Pohjanmaalla seurataan Pirkanmaan liiton kehittämiä käytäntöjä. Valtatie 3 ja päärata yhdistävät Pirkanmaan ja Etelä-pohjanmaan ja merkintöihin ollaan tyytyväisiä. Esitetään selvityksen laatimista pääradan kehittämisestä ennen kaavaehdotusvaihetta.

Hämeen liitto:

Tilastokeskuksen uudet väestöennusteet ovat ilmestymässä - tullaanko maakuntakaavan väestöennustetta vielä päivittämään niiden pohjalta? Hämeen liitossa kaavatyötä tullaan käyttämään esimerkkinä. HHT-painotus näkyy kaavassa mm. moottoritien kehittämisessä 3+3-kaistaisena, mutta vaikuttaa siltä että nyt suosittua termiä ”Suomen kasvukäytävä” on tarkoituksella pyritty välttämään. Vesihuollon yhteystarvemerkinästä Hauhon suuntaan pitäisi käydä vielä keskustelua vesihuollon kehittämissuunnitelman yhteydessä, sillä Hämeellä on omaa kriisiajan tarvetta kyseiselle pohjavesialueelle.

Keski-Suomen liitto:

Keski-Suomen liitto on ollut mukana työssä alusta saakka. Naapuriliittojen kannattaa ottaa Pirkanmaan prosessista oppia. Pirkanmaan maakuntakaava on sovitettu hyvin yhteen Keski-Suomen kanssa. Keuruun seudun matkailun kehittäminen näkyy ilahduttavasti virkistysmerkintöinä Keuruselällä.

Satakuntaliitto:

Satakuntaliitto kiittää hyvästä kaava-aineistosta. Asetetut tavoitteet ovat hyviä ja vuorovaikutus erinomaisesti hoidettua. Satakunnan ja Pirkanmaan liikennejärjestelmän yhteensovittaminen on tärkeää ja hyvä tavoite on Pori–Parkano–Haapamäki-radanoito uudelleen käyttöön. Maaseutu-merkinnän oikeusvaikutukset kiinnostavat – voiko kaikki alueet osoittaa seudullisesti merkittävänä. Vaikutusten arviointi on vielä hyvin yleisellä tasolla ja Natura 2000 -arviointi puuttuu. Kaavan ylimaakunnallisia vaikutuksia ei pidä unohtaa: Satakunnassa Puurijärvi-Isosuon Natura-alue sijaitsee matkailun kehittämisvyöhykkeellä ja kaksi läheistä tuulivoima-aluetta tulisi poistaa. Yhteisvaikutukset tulee tarkastella. Pirkanmaan rajaan liittyville kunnille tulee lähettää lausuntopyyntöjä jatkossa.

Pirkanmaan liitto:

Tuulivoima-alueille tehdyn Natura-arvioinnin perusteella Puurijärvi-Isosuon alueeseen ei kohdistu merkittäviä vaikutuksia. Kokonais- ja yhteisvaikutusten arviointi tehdään ehdotukseen.

Hauho–Lammi–Tuulos -vesihuollon yhteystarvemerkinä perustuu vesihuollon kehittämisuunnitelmaan ja vaatii jatkossa yhteistyössä tehtäviä selvityksiä. Pirkanmaan vesihuoltotilanne on vaikea, ja kaavaan on osoitettu useita vaihtoehtoisia vesihuoltoratkaisuja. Vaihtoehtojen turvaaminen poikkeustilanteitakin ajatellen on tärkeää.

Pirkanmaan ELY-keskus:

Maakunnan omien pohjavesivarojen turvaaminen on tärkeää, samoin huomioida pintavedenottamoiden vedenlaatu. Vesihuoltolaitokset ovat maakuntarajat ylittäviä kokonaisuuksia, joiden mahdolliset suunnat tulee osoittaa maakuntakaavassa.

5. Viranomaisten kanssa yhdessä keskusteltavat asiat

Käytiin keskustelu kaavatyössä vielä huomioita vaativista kokonaisuuksista.

Liikenne: Tampereen VAK-järjestelyratapiha

PL: Maakuntakaavassa osoitetaan tarve siirtää Tampereen järjestelyratapiha Pirkkalan ja Lempäälän raja-alueelle. Kuitenkin ratapiha tulee vielä pitkään sijaitsemaan nykyisellä paikallaan, mikä tarkoittaa myös vaarallisten aineiden käsittelyn jatkumista Tampereen keskustassa. VAK-riskin parasta merkintätapaa maakuntakaavassa harmitaan vielä. Luonnoksen merkintätavan ohella pohditaan vaihtoehtona kohdemerkintää.

YM: Maakuntakaavatasolla VAK-ongelmaa ei voida kokonaan ratkaista - tärkeintä on antaa oikea viesti eteenpäin. Merkinnän tulee perustua selvitysten perusteella saatua parhaaseen mahdolliseen käsitykseen, ja kahden kilometrin etäisyyden ohjeesta voidaan poiketa, kun selvitys on käytettävissä.

ELY: Lahiriskialueen osoittaminen on toivottavaa.

Liikenne: muut asiat

YM: Henkilöliikenteen asemapaikkoja tässä kaavassa on syytä vielä miettiä. Määräyksillä tulee turvata lähi- ja kaukoliikenteen toimivuus. Aineistosta tulee käydä ilmi kaavan laatijan näkemys asemien jakautumisesta lähi- ja kaukoliikenteen asemiin.

Finavia: Matkustajavirrat lentoasemille tunnetaan huonosti – kaivattaisiin valtakunnallista tietoa asiasta.

LiVi: Liikenteellisiä perusteluja tulisi saada esille kaavaan, myös valtakunnallisen liikennejärjestelmän näkökulmasta. Myös vaikutukset naapurimaakuntien liikenteelliseen saavutettavuuteen tulee nostaa esille.

PL: Pirkanmaan liiton näkemyksen mukaan Rautaharkon-Lakalaivan asemasta olisi tarpeen laatia liikennejärjestelmätyöhön liittyen tarkempi selvitys. Olisi hyvä mikäli Liikennevirasto voisi olla työssä mukana.

Natura 2000 -alueisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi

PL: Vaikutukset arvioidaan kaksivaiheisesti siten, että tarveharkinnan perusteella arvioidaan varsinaisen arvioinnin tarvetta. Tarveharkinta on käynnissä ja tarkemmassa tarkastelussa on 37 aluetta. Natura-kohdekorttien päivittyminen lähitulevaisuudessa aiheuttaa lisätyötä. Yhteisen näkemyksen turvaamiseksi olemme pyytämässä tarveharkinnasta ELY:n lausuntoa, ja aineisto toimitetaan lausuttavaksi myös Metsähallitukselle. Useita kohtia kaavakartassa tullaan muuttamaan tarveharkinnan tulosten perusteella ja mahdollisesti yhdestä alueesta tullaan tekemään varsinainen arviointi. Kangasalan Kirkkojärven alueen Natura-tarveharkinnassa otetaan huomioon yhteisvaikutukset.

YM: Varsinaisen arvioinnin kynnys tulee olla matalalla. Uusien kohdekorttien vahvistumisen aikataulu on avoinna. Tarveharkinnasta ei edellytetä ELY:n lausunnon pyytämistä.

Ampumaradat

YM: Lähtökohtana tulee olla, että pohjavesialueille ei osoiteta riskialtista toimintaa. Suunnittelumääräyksillä tulee turvata pohjavesien suojelu.

ELY: Ampumarataselvitys antaa hyvän pohjan kohteiden valinnalle ja tietoa vaikutuksista. Maakuntakaava on toiminnan kehittämisen työkalu.

Satakunnan lennosto: Ampumarataverkosto on puolustusvoimille tärkeä asia. Esitämme puolustusvoimien osallistumista ampumaratatyöryhmään jatkossa.

Tuulivoima

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta: Puolustusvoimilta tulee pyytää lausunto kaikista tuulivoimahankkeista. Kaavoja koskevat lausunnot antaa logistiikkarykmentti.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden esittäminen

PL: Olisi toivottavaa, että kaavassa voitaisiin esittää alueet uusien inventointien mukaisina. Alueita ei kuitenkaan vielä ole vahvistettu valtioneuvostossa.

YM: Mav-merkinnällä osoitetaan vain ne alueet, joilla on valtioneuvoston päätös. Uuden inventoinnin mukaiset alueet voi huomioida eri merkinnällä.

Muinaisjäännösten esittäminen

YM: Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti maakuntakaavakartalla ei ole pakko esittää muinaisjäännöksiä. Kaavassa esitettyjen yli 10 ha muinaisjäännösten määräyksessä voidaan viitata informatiiviseen liitekarttaan, jossa näkyvissä kaikki kohteet.

PL: Liitekarttaa voidaan harkita. Ei kuitenkaan viitata määräyksissä liitteisiin. Järjestetään muinaisjäännöksiä ja muita kulttuuriympäristöjä koskien uusi kokous maakuntamuseon ja museoviraston kanssa. Ministeriön ja museoviraston tulisi muodostaa yhteinen näkemys muinaisjäännösten osoittamisesta maakuntakaavassa.

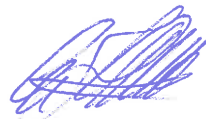
Vähittäiskauppa

YM: Vähittäiskaupan perusratkaisu on hyvä. Kaavan jatkosuunnittelussa on syytä jatkaa luonnoksen mitoituseriaatteiden linjalla.

6. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous noin kello 16.15.

Muistion vakuudeksi 15.6.2016

Esa Halme
puheenjohtaja

Annu Piesanen
sihteeri